



# MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

---

Warszawa, dnia 20 grudnia 2016 r.

Poz. 1218

## MEMORANDUM O POROZUMIENIU

między Ministerstwem Obrony Republiki Bułgarii, Ministerstwem Obrony Republiki Estońskiej, Ministerstwem Obrony Republiki Łotewskiej, Ministerstwem Obrony Narodowej Republiki Litewskiej, Ministrem Obrony Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej, Ministerstwem Obrony Narodowej Rumunii i Naczelnym Dowództwem Sojuszniczych Sił w Europie dotyczącym Grup Integracyjnych NATO (NFIU)

*Przekład*

## SPIS TREŚCI

### WSTĘP

1. SEKCJA PIERWSZA: Definicje
2. SEKCJA DRUGA: Cel i Zakres
3. SEKCJA TRZECIA: Postanowienia Ogólne
4. SEKCJA CZWARTA: Zakres Odpowiedzialności
  - 4.1. Państwo Gospodarz
  - 4.2. NATO
5. SEKCJA PIĄTA: Ustalenia Finansowe
6. SEKCJA SZÓSTA: Ustalenia Prawne
7. SEKCJA SIÓDMA: Ochrona Informacji Niejawnych
8. SEKCJA ÓSMA: Rozstrzyganie Sporów
9. SEKCJA DZIEWIĄTA: Język i Interpretacja
10. SEKCJA DZIESIĄTA: Zawarcie Porozumienia, jego Zmiana i Wypowiedzenie

### PODPISY

ZAŁĄCZNIK A: Dokumenty odniesienia

ZAŁĄCZNIK B: Dyslokacja NFIU

ZAŁĄCZNIK C: Przykładowa Nota o Przystąpieniu

## WSTĘP

Ministerstwo Obrony Republiki Bułgarii i Ministerstwo Obrony Republiki Estońskiej i Ministerstwo Obrony Republiki Łotewskiej i Ministerstwo Obrony Narodowej Republiki Litewskiej i Minister Obrony Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej i Ministerstwo Obrony Narodowej Rumunii i Naczelne Dowództwo Sojuszniczych Sił w Europie (SHAPE), nazywani dalej Uczestnikami:

MAJĄC NA WZGLĘDZIE postanowienia Traktatu Północnoatlantyckiego sporządzonego w Waszyngtonie dnia 4 kwietnia 1949 r., a w szczególności artykułu 3 i 5 tego Traktatu;

MAJĄC NA WZGLĘDZIE postanowienia Umowy między Państwami-Stronami Traktatu Północnoatlantyckiego dotyczącej statusu ich sił zbrojnych, sporządzonej w Londynie 19 czerwca 1951 r. (NATO SOFA);

MAJĄC NA WZGLĘDZIE Protokół dotyczący statusu międzynarodowych dowództw wojskowych, ustanowionych na podstawie Traktatu Północnoatlantyckiego, sporządzony w Paryżu dnia 28 sierpnia 1952 r. (Protokół Paryski) oraz jego obecne i przyszłe Umowy Uzupełniające uzgodnione między państwami NATO i Naczelnymi Dowództwami;

POWOŁUJĄC SIĘ na Konwencję między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej, Rządem Królestwa Danii i Rządem Republiki Federalnej Niemiec dotyczącą Wielonarodowego Korpusu Północno – Wschodniego, sporządzoną w Szczecinie dnia 5 września 1998 r. oraz jej obecne i przyszłe nowelizacje;

POWOŁUJĄC SIĘ na Deklarację Szczytu w Walii z 5 września 2014 r., gdzie Członkowie NATO zgodzili się na opracowanie Planu Wzmocnienia NATO (RAP), który zawiera środki niezbędne do podjęcia przez Sojusz mające na celu odpowiedź na zmianę środowiska bezpieczeństwa na granicach Europy i w ich pobliżu;

BIORĄC POD UWAGĘ, że prace nad zawarciem Memorandum o Porozumieniu między Ministerstwem Obrony Narodowej Rumunii a Ministerstwami Obrony Narodowej „innych uczestników” i Naczelnym Dowództwem Sojuszniczych Sił W Europie (SHAPE) dotyczące ustanowienia, funkcjonowania, obsady, finansowania, administracji i wsparcia dla Dowództwa Międzynarodowej Dywizji Południowy - Wschód (HQ MND–SE) przewidziane są na Szczyt NATO 2016 w Warszawie;

UZNAJĄC, że jakakolwiek przyszła kontrybucja do NFIU dokonywana przez Partnerów NATO będzie podlegać zatwierdzeniu przez NAC;

ORAZ W UZNANIU potrzeb państw NATO goszczących NFIU na swoim terytorium oraz potrzeb SHAPE;

UCZESTNICZY ZAWARLI NASTĘPUJĄCE POROZUMIENIE:

## SEKCJA PIERWSZA DEFINICJE

Poniższe definicje dotyczą niniejszego MOU oraz dokumentów powstałych w jego następstwie:

**1.1 Działania Wojskowe NATO.** Działania militarne NATO uwzględniające operacje, ćwiczenia, szkolenia, eksperymenty operacyjne i podobne działania lub też prowadzenie przez siły misji strategicznych, operacyjnych, taktycznych, wspierających, szkoleniowych i administracyjnych; proces prowadzenia działań bojowych, w tym ataku, przemieszczenia, zaopatrywania i manewrowania, potrzebnych do osiągnięcia celów bitwy lub kampanii.

Uwzględnia to również wszystkie działania Struktury Dowodzenia NATO (NCS) łącznie ze wsparciem realizowanym przez agencje NATO oraz Strukturę Sił NATO (NFS), organizacje, które zawarły MOU z NATO oraz inne siły i struktury, które są dostępne NATO na stałe lub na określony okres;

**1.2 Międzynarodowe Dowództwa Wojskowe (IMHQ).** Wojskowe organy NATO którym Rada Północnoatlantycka (NAC) przyznała status IMHQ na podstawie procedury określonej w dokumencie C-M(69)22;

**1.3 NFIU.** Organ wojskowy NATO, aktywowany przez NAC, będący częścią NFS, którego podstawowym zadaniem jest umożliwienie natychmiastowego przerzutu Połączonych Sił Zadaniowych Bardzo Wysokiej Gotowości (VJTF) i innych elementów Sił Odpowiedzi NATO (NRF) pozostających w wysokiej gotowości;

**1.4 Państwa Uczestniczące (CN).** Do CN zalicza się tych Uczestników i inne państwa, w tym IMHQ lub ich elementy i inne organa wojskowe NATO, które wydelegowały personel do obsady NFIU tymczasowo lub na stałe;

**1.5 Państwa Gospodarze (HN).** Do HN zalicza się:

- a. Obecnych Uczestników (wyłączając SHAPE); oraz
- b. Te państwa, które w przyszłości zostaną zatwierdzone przez NAC do goszczenia NFIU oraz przystąpienia do niniejszego MOU zgodnie z paragrafem 10.5;

**1.6 Fundusze Wspólne NATO.** Fundusze zapewniane przez NATO i dostępne po zatwierdzeniu przez budżet NATO dla Wspólnych Kosztów NATO powstałych podczas prowadzenia Działań Wojskowych NATO, związanych z celem i zakresem niniejszego MOU;

**1.7 Nota o Przystąpieniu (NOJ).** Dokument poprzez który państwo staje się Uczestnikiem niniejszego MOU;

**1.8 HQ MNC-NE.** Dowództwo Wielonarodowego Korpusu Północno-Wschodniego zapewnia stałą obecność NATO w północno-wschodniej strefie odpowiedzialności (AOR) Naczelnego Dowódcy Sił Sojuszniczych w Europie (SACEUR), dedykowane do realizacji operacji wynikających z art. 5 Traktatu. Pod przewodnictwem trzech państw wiodących, HQ MNC-NE jest gotowym operacyjnie dowództwem sprawującym Dowodzenie i Kierowanie (C2) nad przypisanymi mu NFIU, zdolnym do sprawowania Kontroli

Operacyjnej (OPCON) dla przerzuconych VJTF/NRF lub ich elementami, na polecenie SACEUR, wspierającym Wspólną Świadomość Sytuacyjną NATO we wszystkich dziedzinach, koordynującym i wspierającym implementację Środków Wzmocnienia w północno-wschodnim rejonie Sojuszu;

1.9 HQ MND-SE. Dowództwo Wielonarodowej Dywizji Południowy-Wschód, to Dowództwo wysokiej gotowości szczebla dywizji, zlokalizowane w Bukareszcie (Rumunia) przeznaczone do prowadzenia statycznych i mobilnych działań z zakresu OPCON nad przypisanymi NFIU. HQ MND-SE koordynuje i wspiera wielonarodowe ćwiczenia i szkolenia we wskazanych państwach, wspiera obecnie wykorzystywane Środki Wzmocnienia i zapewnia obraz sytuacyjny poprzez łączników funkcjonujących przy NFIU. NAC zachowuje prawo do przekształcenia HQ MND-SE w Połączone Dowództwo szczebla korpusu;

1.10 **Element Sił (FE)**. Jednostka umożliwiająca przerzut VJTF i innych elementów NRF, które mogą być podległe NFIU w ustalonym okresie wykonywania określonych zadań.

1.11 Jeżeli znaczenie danego terminu nie zostało zawarte w niniejszym MOU, Słownik Terminów i Definicji NATO APP-6 będzie stanowił źródło ogólnie przyjętych definicji dla terminów użytych w niniejszym MOU.

## SEKCJA DRUGA

### CEL I ZAKRES

2.1 Celem niniejszego MOU jest sprecyzowanie szczególnych warunków oraz uwarunkowań, w ramach których NFIU będzie ustanowione, będzie funkcjonować oraz będzie wspierane w czasie pokoju, kryzysu, konfliktu i wojny.

2.2 Przepisy niniejszego MOU mają zastosowanie do tych Działań Wojskowych NATO, które bezpośrednio dotyczą ustanowienia, funkcjonowania oraz wsparcia NFIU.

2.3 Niniejsze MOU oraz późniejsze dokumenty będą stanowić podstawę dla ustanowienia, funkcjonowania oraz wsparcia NFIU.

## SEKCJA TRZECIA

### POSTANOWIENIA OGÓLNE

3.1 NFIU są aktywowane decyzją NAC jako Międzynarodowe Dowództwa Wojskowe zgodnie z procedurą zawartą w dokumencie C-M(69)22. NFIU ma prawo do posiadania własnej pieczęci, odznaki i flagi, zgodnie z przepisami NATO.

3.2 Zasady regulujące NFIU są następujące: połączone w naturze i odpowiedzialności, przyłączone do – w odniesieniu do możliwego wspólnego administrowania i usług operacyjnych – właściwego dowództwa HN (HN HQ) - istniejącego HN HQ lub odpowiedniej jednostki, międzynarodowe, widoczne, stałe, wymagane przez i utworzonemu na wniosek HN.

3.3 Zasadnicze zadania NFIU będą określone w wytycznych politycznych NAC i dyrektywach SACEUR.

3.4 Każdy uczestnik zawrze z innymi państwami NATO porozumienia wskazane w AJP – 4.5 (B). W celu właściwego wykonywania zadań przez NFIU, Uczestnicy mogą zawrzeć inne porozumienia, które uznają za potrzebne.

3.5 NFIU otrzyma strukturę odpowiadającą ogólnym wymogom funkcjonalnym, która uwzględni specyfikę poszczególnych HN lub uwarunkowania regionalne.

3.6 NFIU otrzyma strukturę, która umożliwi właściwą integrację zdolności Sojuszu, włączając w to Środki Wzmocnienia do Działań Militarnych NATO. NFIU usprawni koordynację planowania i doradzania, jak również zapewni szczegółowe wsparcie w celu umożliwienia realizacji działań w ramach Readiness Action Plan (RAP). Struktura NFIU będzie odpowiednia do realizacji zadań w warunkach wysokiej dynamiki działań wymaganej przez planowanie wyprzedzające, rutynowe kontakty i przygotowanie oraz wsparcie dla zaaprobowanych przez NAC działań dotyczących bazowego wzmocnienia.

3.7 Obsada personalna będzie spełniania specyficzne wymagania każdego HN i różniła się pomiędzy poszczególnymi NFIU.

3.8 Obsada personalna stałej struktury każdego NFIU będzie odzwierciedlać wspólny wkład, z przybliżonym pięćdziesięcioprocentowym podziałem pomiędzy poszczególnymi HN a innymi CN, jako struktura połączona, zgodna z zasadami w pełni zintegrowanej, spójnej i powiązanej całości.

3.9 Stosownie do obowiązujących umów międzynarodowych, personel NFIU i członkowie rodzin tego personelu otrzymają dostęp do udogodnień HN jak również wszystkich obszarów wsparcia w obszarze zabezpieczenia socjalno-bytowego oraz wypoczynku, na tych samych zasadach jak personel wojskowy HN i członkowie rodzin tego personelu.

3.10 Zautomatyzowane narzędzia zarządzania personelem będą użyte do zarządzania personelem NFIU i kontroli nad nim. Karty identyfikacyjne NATO będą wydawane zgodnie z procedurami SHAPE.

3.11 W celu osiągnięcia standardów i zdolności NATO niezbędnych do wdrożenia RAP, Agencje NATO będą włączone w proces wdrażania oraz funkcjonowanie NFIU. Wsparcie takie będzie się odbywać w oparciu o porozumienia między właściwymi Agencjami NATO a wskazanymi przez Uczestnika podmiotami.

3.12 Ustanowienie i wdrożenie NFIU będzie koordynowane między HN i SACEUR oraz będą wymagać zgody NAC. Dotyczyć to będzie zmiany lokalizacji i struktury organizacyjnej NFIU. Wykaz lokalizacji NFIU jest określony w Załączniku B.



## **SEKCJA CZWARTA ZAKRES ODPOWIEDZIALNOŚCI**

### **4.1 Państwo Gospodarz**

4.1.1 W celu umożliwienia NFIU realizowania jego zadań, Państwo Gospodarz zapewni infrastrukturę, pomieszczenia i ochronę dla rozmieszczonego na jego terytorium NFIU zgodnie z Planami Implementacji i zatwierdzonymi przez NAC Minimalnymi Wymaganiami Wojskowymi (MMR) dla NFIU. Zostanie to uregulowane w przyszłym Porozumieniu Wsparcia Bazy (BSA).

4.1.2 Każdy HN ureguluje relację NFIU na swoim terytorium z FE, mając na uwadze prerogatywy i wymagania SACEUR w zakresie C2, zgodnie z paragrafem 4.2.5 MOU.

### **4.2 NATO**

4.2.1 SACEUR będzie odpowiedzialny za całościowy nadzór nad NFIU w celu koordynacji oraz utrzymania takich samych standardów. Odpowiedzialność ta będzie wykonywana poprzez Dowodzenie Operacyjne (OPCOM).

4.2.2 SACEUR umożliwi zrównoważony proces międzynarodowego formowania sił dla NFIU.

4.2.3 SACEUR zapewni, że ustalenia dotyczące wzmocnienia NFIU personelem NCS będą stosowane. Zmiany w strukturze organizacyjnej lub obsadzie/etatych w NFIU będą uzgodnione między SACEUR a państwami NATO, na wniosek NFIU. Proces formowania sił będzie realizowany zgodnie z wytycznymi SACEUR.

4.2.4 SACEUR zapewni, w możliwym zakresie, że dokumenty wynikające z niniejszego MOU wskażą typ, ilość i jakość wsparcia dla działań militarnych NATO związanych z NFIU. SACEUR zapewni, możliwie szybko, informację uzupełniającą niezbędną dla działań planistycznych HN. SACEUR z odpowiednim wyprzedzeniem poinformuje HN o wszelkich zmianach warunków i zaproponuje właściwe zmiany w dokumentach wynikających z niniejszego MOU.

4.2.5 SACEUR użyje swoich uprawnień w zakresie dowodzenia, wskazanych w uregulowaniach dotyczących C2, w stosunku do utworzonego na stałe NFS, w celu ustanowienia lub ułatwienia wdrożenia relacji dowodzenia dla NFIU i FE.

4.2.6 SACEUR ma główną odpowiedzialność za całościowy nadzór nad NFIU i ta odpowiedzialność będzie wykonywana poprzez Kontrolę Operacyjną (OPCON).

4.2.7 SACEUR wyznaczy władze, którym przekaze swoje uprawnienia w zakresie Kontroli Operacyjnej (OPCON) nad poszczególnymi NFIU. SACEUR może zmienić C2 nad NFIU zgodnie z Końcowa Koncepcją NFIU.

4.2.8 SACEUR będzie uczestniczył w koordynacji zawierania porozumień z Agencjami NATO w celu wsparcia NFIU HQ lub jakichkolwiek Działów Wojskowych NATO związanych z celem i zakresem MOU.

4.2.9 SACEUR będzie koordynował z CN następujące kwestie w celu:

- a. Zapewnienia przez CN niezbędnego personelu zatwierdzonego dla NFIU;
- b. Potwierdzenia posiadania przez CN wystarczających procedur w celu zapewnienia przestrzegania przez personel CN, przydzielony do NFIU, procedur ustanowionych w Dyrektywie ACO 45.1 w odniesieniu do dyscypliny i obowiązków narodowych;
- c. Potwierdzenia przyznania właściwym Starszym Przedstawicielom Narodowym (SNR) CN lub ich delegatom wszelkiej władzy wynikającej z prawa krajowego wobec personelu ich narodowości;
- d. Zapewnienia przestrzegania przez personel CN przepisów wydawanych przez Dowódcę NFIU;
- e. Zapewnienie, że CN nie wycofa z NFIU swojego oddelegowanego na stałe personelu do czasu zapewnienia właściwie przeszkolonych zmienników w celu zapewnienia gotowości operacyjnej i efektywności NFIU, wynikającej z RAP.

## **SEKCJA PIĄTA** **USTALENIA FINANSOWE**

5.1 Każde HN jest odpowiedzialne za pokrycie kosztów utworzenia, wsparcia oraz działania NFIU, które znajduje się na jego terytorium, z wyjątkiem wydatków podlegających pokryciu przez inne CN i Wspólne Finansowanie NATO, zgodnie z decyzjami NAC.

5.2 HN nie jest odpowiedzialne za wydatki związane z personelem innych CN przydzielonym do NFIU, członków rodzin tego personelu, włączając w to:

- a. Jakiegokolwiek wydatki na podróże, w tym, transport, zakwaterowanie, diety i inne wydatki płatne zgodnie z przepisami CN;
- b. Opłaty za szkolenia i edukację oraz inne wydatki z tym powiązane;
- c. Wydatki związane z reprezentacją CN i administrowaniem personelem CN, jak również wydatki personelu CN na zakwaterowanie w HN.

5.3 Zgodnie z niniejszym MOU HN nie jest także odpowiedzialny za koszty związane z:

- a. Systemami informatycznymi i łączności wymaganymi przez CN.
- b. Jakiegokolwiek infrastrukturą i wyposażeniem wymaganymi przez CN, włączając w to budynki, infrastrukturę sportową i wypoczynkową lub jakiegokolwiek koszty utrzymania tej infrastruktury i wyposażenia.

5.4 Środki zapewnianie przez NH będą kontrolowane zgodnie z procedurami HN w zakresie finansów i księgowości.

5.5 Środki przyznane ze wszelkich źródeł NATO będą wydatkowane i zaksięgowane zgodnie z Przepisami Finansowymi NATO i będą przedmiotem audytu Międzynarodowej Rady Audytorów NATO (IBAN).

## **SEKCJA SZÓSTA USTALENIA PRAWNE**

6.1 Zapisy niniejszego MOU dotyczą czasu pokoju, kryzysu, konfliktu i wojny.

6.2 Status, przywileje i immunitety oraz zwolnienia podatkowe NFIU, jego personelu i członków rodzin tego personelu będą ustalone zgodnie z Protokołem Paryskim oraz jego umowami uzupełniającymi i NATO SOFA, włączając w to wszelkie powiązane umowy uzupełniające zawarte w związku z NATO SOFA.

## **SEKCJA SIÓDMA OCHRONA INFORMACJI NIEJAWNYCH**

7.1 Wszelkie informacje dostarczane przez CN innym podmiotom i wszelkie informacje wytworzone przez CN zachowają oznaczenia wytwórcy dokumentu z klauzulą tajności i wskazaniem możliwości udostępnienia NATO lub innemu podmiotowi. Niniejsze MOU nie zmienia wymagań w zakresie posługiwania się takimi informacjami i ich bezpieczeństwem.

7.2 Informacje niejawne wytworzone w NFIU są, co do zasady, informacjami NATO i będą oznaczane i dystrybuowane zgodnie z Politykami i Dyrektywami Związanymi z zarządzaniem informacją, Planem Implementacji NFIU oraz MMR dla NFIU.

7.3 W przypadku wycofania się Uczestnika lub rozwiązania niniejszego MOU, wszystkie informacje niejawne, których dotyczą przepisy niniejszej sekcji będą nadal chronione przez obecnych i byłych Uczestników, zgodnie z Politykami i Dyrektywami NATO związanymi z zarządzaniem informacją.

7.4 NFIU i jego bezpośrednie dowództwo NFS otrzyma wsparcie kontrwywiadowcze (CI) z Sojuszniczego Dowództwa Kontrwywiadowczego ACO (ACCI).

7.5 NFIU zgłosi do ACCI i do Punktu Kontaktowego ACCI we właściwej komórce HN, każdy incydent, który może być powiązany z terroryzmem, szpiegostwem, sabotażem lub działalnością wywrotową (TESS). ACCI będzie ściśle współpracować z personelem bezpieczeństwa NFIU i SHAPE w celu zapewnienia właściwej oceny i zbadania jakiegokolwiek incydentu wymagającego wsparcia CI.

## **SEKCJA ÓSMA ROZSTRZYGANIE SPORÓW**

8.1 Wszelkie spory dotyczące interpretacji lub wykonywania niniejszego MOU będą rozstrzygane poprzez negocjacje i konsultacje między Uczestnikami na najniższym możliwym poziomie i nie będą przekazywane do rozstrzygnięcia jakimkolwiek międzynarodowemu trybunałowi lub stronie trzeciej.



## **SEKCJA DZIEWIĄTA JĘZYK I INTERPRETACJA**

9.1 Niniejsze MOU zostanie podpisane w siedmiu oryginalnych egzemplarzach w języku angielskim, z których jeden będzie przechowywany w SHAPE, a pozostałe w poszczególnych HN. SHAPE sporządzi poświadczone kopie niniejszego MOU dla innych państw NATO, na ich wniosek.

9.2 Język angielski będzie używany w komunikacji związanej z zapewnieniem usług i wsparciem w sprawach, w których NFIU i jego personel są zaangażowani w związku z wykonywaniem niniejszego MOU oraz dokumentów powstałych w jego następstwie.

9.3 Dokumenty powstałe w następstwie niniejszego MOU będą sporządzane w języku angielskim, który będzie stanowił podstawę ich wykładni. W przypadku przetłumaczenia dokumentu powstałego w następstwie niniejszego MOU na inny język, wersja angielska będzie rozstrzygająca.

## **SEKCJA DZIESIĄTA ZAWARCIE POROZUMIENIA, JEGO ZMIANA I WYPOWIEDZENIE**

10.1 Niniejsze MOU wejdzie w życie dla wszystkich sygnatariuszy z dniem złożenia ostatniego podpisu, z wyjątkiem któregośkolwiek HN, który zobowiązany jest do przeprowadzenia procedury krajowej. Dla takiego HN MOU wejdzie w życie w dniu, w którym HN dostarczy Uczestnikom pisemną notyfikację o zakończeniu procedury krajowej.

10.2 Każdy z Uczestników może wypowiedzieć niniejsze MOU pod warunkiem pisemnego poinformowania pozostałych Uczestników i NAC z sześciomiesięcznym wyprzedzeniem.

10.3 Jeżeli Uczestnik inny niż SHAPE wypowie niniejsze MOU, będzie ono obowiązywało nadal w stosunku do pozostałych Uczestników. Niniejsze MOU pozostanie w mocy dla Uczestnika, który je wypowiedział do czasu rozstrzygnięcia kwestii finansowych i prawnych związanych z niniejszym MOU. W przypadku wypowiedzenia złożonego przez SHAPE lub rozwiązania MOU za wspólną, pisemną zgodą wszystkich Uczestników, pozostanie ono w mocy do czasu rozstrzygnięcia kwestii finansowych i prawnych związanych z MOU.

10.4 Niniejsze MOU może być rozszerzone lub zmienione poprzez wyrażoną na piśmie jednomyślną zgodę wszystkich Uczestników, zgodną z polityką NAC związaną z NFIU. Zmiany wejdą w życie z dniem złożenia ostatniej pisemnej zgody. Poświadczone kopie zmienionego MOU będą dostarczane przez SHAPE Uczestnikom i państwom NATO o to wnioskującym. Załączniki A, B i C do niniejszego MOU mogą być zaktualizowane w każdej chwili przez SHAPE na podstawie nowej polityki SHAPE lub NATO i decyzji NAC w sprawie ustanowienia nowych NFIU, co nie będzie uznane za nowelizację zgodnie z niniejszą sekcją.

10.5 Do niniejszego MOU może przystąpić każde państwo NATO zatwierdzone przez NAC jako HN dla NFIU, poprzez wypełnienie NOJ (Załącznik C). NOJ zostanie podpisana przez nowe HN i wszystkich obecnych Uczestników w dwóch oryginałach. SHAPE i nowy Uczestnik zachowają po jednym oryginale. SHAPE zapewni poświadczone kopie NOJ dla Uczestników i państw NATO o to wnioskujących.

Powyższe oznacza osiągnięcie porozumienia pomiędzy Ministerstwem Obrony Republiki Bułgarii i Ministerstwem Obrony Republiki Estońskiej i Ministerstwem Obrony Republiki Łotewskiej i Ministerstwem Obrony Narodowej Republiki Litewskiej i Ministrem Obrony Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej i Ministerstwem Obrony Narodowej Rumunii i Naczelnym Dowództwem Sojuszniczych Sił Europy (SHAPE), w sprawach wymienionych w niniejszym dokumencie.

## **ZAŁĄCZNIK A: DOKUMENTY ODNIESIENIA**

- CM(69)22 (NR) raport Wojskowego Komitetu Budżetowego wraz z Procedurami Aktywacji i Reorganizacji w Czasie Pokoju Wojskowych Organów NATO i Zasady Przyznawania im Statusu Międzynarodowego i Finansowania Międzynarodowego z 19 maja 1969;
- CM (2002)49 dotyczący „Bezpieczeństwa w Organizacji Paktu Północnoatlantyckiego z 17 czerwca 2002;
- Sojusznicza Połączona Doktryna Wsparcia Państwa Gospodarza wynikająca z APJ 4.5(B) i STANAG 2034 z maja 2013;
- MCM-0001-2015 (NS) gdzie Koncepcja Grup Integracyjnych NATO została zatwierdzona przez Radę Północnoatlantycką zgodnie z PO (2015)0077 +AS1 z 3 lutego 2015;
- MCN-0002-2015 (NS) gdzie ustanowiono stałe rozwiązania w zakresie Dowodzenia i Kierowania dla szczęściu Grup Integracyjnych NATO decyzją Rady Północnoatlantyckiej zgodnie z PO(2015)0077 + AS1 i prerogatywami SACEUR w zakresie Dowodzenia i Kierowania zgodnie z MC-053/3 Rev. i MC-586 z 3 lutego 2015;
- MCM-0103-2015 uwagi MC do Planu Wzmocnienia NATO - raportu postępu ws. Grup Integracyjnych NATO i końcowej koncepcji zatwierdzonej przez Radę Północnoatlantycką zgodnie z PO(2015) 0363 z 23 czerwca 2015;
- MCM-0213-2014 – Memorandum KW NATO zawierające opinię wojskową KW NATO dla Rady Północnoatlantyckiej ws. pięciu pierwszych zadań wynikających z RAP z 28 listopada 2014;
- IMSM-0451-2014 - Memorandum KW NATO zawierające propozycję ustanowienia Grup Integracyjnych NATO (NFIU) jako obecność w czasie Dowodzenia i Kontroli (C2) na terytorium wschodnich sojuszników z 17 września 2014;
- PO(2015)0051 „RPPB Raport na Szczycie NATO w Walii: Plan Wzmocnienia NATO (RAP) – Wstępna Ocena Zasobów” z 23 stycznia 2015;
- PO(2015)0357 „Wpływ Wspólnych Zasobów Finansowych na Plan Wzmocnienia NATO” z 19 czerwca 2015 ,w którym wspólne finansowanie powinno być rozszerzone na utworzenia Grup Integracyjnych NATO, z 16 czerwca 2015;
- ACO Directive 065-003 – Zasady działania służb kontrwywiadu w ACO (CIPACO) z 13 grudnia 2013;
- AC/0045/001 Zarządzanie i Administrowanie Personelem Wojskowym dla Stanowisk Czasu Pokoju Sojuszniczego Dowództwa Operacji z 13 kwietnia 2015 ;
- AD/35-D/1040 Wersja 6 Zasady współdzielenia informacji z organizacjami spoza NATO, Udostępnianie Informacji i Danych Wywiadu z organizacjami spoza NATO z 20 grudnia 2010;
- AAP6-06(2013) Słownik Terminów i Definicji NATO (wersja angielska i francuska) z 2013 r.

**ZAŁĄCZNIK B: DYSLOKACJA NFIU**

1. NFIU dyslokowane w Republice Bułgarii
  - Sofia
2. NFIU dyslokowane w Republice Estońskiej
  - Tallinn
3. NFIU dyslokowane w Republice Łotewskiej
  - Ryga
4. NFIU dyslokowane w Republice Litewskiej
  - Wilno
5. NFIU dyslokowane w Rzeczypospolitej Polskiej
  - Bydgoszcz
6. NFIU dyslokowane w Rumunii
  - Bukareszt

**ZAŁĄCZNIK C: PRZYKŁADOWA NOTA O PRZYSTĄPIENIU****NOTA O PRZYSTĄPIENIU**

DO UCZESTNICZENIA W

***Memorandum o Porozumieniu między Ministerstwem Obrony Republiki Bułgarii, Ministerstwem Obrony Republiki Estońskiej, Ministerstwem Obrony Republiki Łotewskiej, Ministerstwem Obrony Narodowej Republiki Litewskiej, Ministrem Obrony Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej, Ministerstwem Obrony Narodowej Rumunii i Naczelnym Dowództwem Sojuszniczych Sił w Europie dotyczącego Grup Integracyjnych NATO (NFIU)***

Minister / Ministerstwo Obrony / Sztab Generalny \_\_\_\_\_

ZGADZA SIĘ NA UDZIAŁ JAKO UCZESTNIK W, I PRZESTRZEGAĆ:

***Memorandum o Porozumieniu między Ministerstwem Obrony Republiki Bułgarii, Ministerstwem Obrony Republiki Estońskiej, Ministerstwem Obrony Republiki Łotewskiej, Ministerstwem Obrony Narodowej Republiki Litewskiej, Ministrem Obrony Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej, Ministerstwem Obrony Narodowej Rumunii i Naczelnym Dowództwem Sojuszniczych Sił w Europie dotyczącego Grup Integracyjnych NATO (NFIU)***), które zostało podpisane w ..... dnia .....

Oryginał podpisany w dwóch egzemplarzach w języku angielskim.

Z upoważnienia Ministra / Ministerstwa Obrony / Sztabu Generalnego .....  
(Uwaga: tu znajduje się podpis Przystępującego Uczestnika)Z upoważnienia Ministra / Ministerstwa Obrony / Sztabu  
Generalnego.....  
(Uwaga: dodać miejsce na podpis dla wszystkich Uczestników, zgodnie z sekcją 10 MOU)

Data: .....



### Deklaracja do paragrafu 6.2 Memorandum o Porozumieniu

Minister Obrony Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej oświadcza, że pod pojęciem przywilejów NFIU, ich personelu oraz członków rodzin tego personelu, ustalonych zgodnie z Protokołem Paryskim oraz jego umowami uzupełniającymi i NATO SOFA, o których mowa w paragrafie 6.2 Memorandum o Porozumieniu, rozumie się, że w zakresie dozwolonym przez międzynarodowe i krajowe prawo:

1. Rzeczpospolita Polska nie nałoży podatków, opłat lub podobnych należności na oficjalne działania NFIU dyslokowanych na jej terytorium.
2. Personel pełniący służbę w NFIU, dyslokowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem personelu wyznaczonego przez Rzeczpospolitą Polską, będzie uprawniony do ubiegania się o zwrot podatku od zakupionych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej towarów i usług w ilościach niewskazujących na przeznaczenie handlowe, stosownie do ograniczeń asortymentowych i ilościowych określonych prawem wewnętrznym Rzeczypospolitej Polskiej dotyczącym NFIU.
3. Członkowie rodziny personelu pełniącego służbę w NFIU nie posiadają odrębnego uprawnienia do zwolnienia z podatku i ceł oraz do zwrotu podatku od zakupionych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej towarów i usług.

**MEMORANDUM OF UNDERSTANDING (MOU)**

**BETWEEN**

**THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE REPUBLIC OF BULGARIA**

**AND**

**THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE REPUBLIC OF ESTONIA**

**AND**

**THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE REPUBLIC OF LATVIA**

**AND**

**THE MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA**

**AND**

**THE MINISTER OF NATIONAL DEFENCE OF THE REPUBLIC OF POLAND**

**AND**

**THE MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE OF ROMANIA**

**AND**

**SUPREME HEADQUARTERS ALLIED POWERS EUROPE**

**REGARDING**

**NATO FORCE INTEGRATION UNITS (NFIU)**

## **LIST OF CONTENTS**

### **INTRODUCTION**

- 1. SECTION ONE: Definitions**
- 2. SECTION TWO: Purpose and Scope**
- 3. SECTION THREE: General Provisions**
- 4. SECTION FOUR: Responsibilities**
  - 4.1. Host Nation**
  - 4.2. NATO**
- 5. SECTION FIVE: Financial Provisions**
- 6. SECTION SIX : Legal Provisions**
- 7. SECTION SEVEN: Security and Disclosure of Information**
- 8. SECTION EIGHT: Settlement of Disputes**
- 9. SECTION NINE: Language and Interpretation**
- 10. SECTION TEN: Commencement, Modification and Termination**

### **SIGNATURE**

**ANNEX A: References**

**ANNEX B: NFIU Locations**

**ANNEX C: Template Note of Joining**

## INTRODUCTION

The Ministry of Defence of the Republic of Bulgaria and the Ministry of Defence of the Republic of Estonia and the Ministry of Defence of the Republic of Latvia and the Ministry of National Defence of the Republic of Lithuania and the Minister of National Defence of the Republic of Poland and the Ministry of National Defence of Romania and the Supreme Headquarters Allied Powers Europe (SHAPE), hereinafter referred to as the Participants:

HAVING REGARD to the provisions of the North Atlantic Treaty dated 4 April 1949, in particular, Articles 3 and 5 thereof;

HAVING REGARD to the Agreement between the Parties to the North Atlantic Treaty regarding the Status of their Forces (NATO SOFA), dated 19 June 1951;

HAVING REGARD to the Protocol on the Status of International Military Headquarters set up pursuant to the North Atlantic Treaty (Paris Protocol), dated 28 August 1952 and its current and future supplementary agreements concluded between NATO nations and the Supreme Headquarters;

HAVING REGARD to the Convention between the Government of the Republic of Poland, the Government of the Kingdom of Denmark, and the Government of the Federal Republic of Germany on the Multinational Corps Northeast, dated 5 September 1998 and its current and future amendments.

HAVING REGARD to the Wales Summit Declaration, dated 5 September 2014, where the NATO Members agreed to develop a Readiness Action Plan (RAP) which comprises the necessary measures to be taken by the Alliance to respond to the changed and broader security environment in and near Europe;

NOTING that the works for the conclusion of the Memorandum of Understanding between the Ministry of National Defence of Romania and the Ministry of National Defence of "other participant" and Supreme Headquarters Allied Powers Europe (SHAPE) concerning the establishment, operation, manning, funding, administration and support of HQ Multinational Division South-east (HQ MND-SE) are foreseen for the NATO Warsaw Summit 2016

RECOGNIZING that any future contribution to NFIUs by NATO Partners will be subject to NAC approval.

AND IN CONSIDERATION of the needs of the NATO nations hosting a NFIU and the needs of SHAPE;

THE PARTICIPANTS HAVE REACHED THE FOLLOWING UNDERSTANDING:

## SECTION ONE DEFINITIONS

These definitions apply for the purposes of this MOU and its follow-on documents:

**1.1 NATO Military Activities.** NATO Military actions including operations, exercises, training, operational experimentation and similar activities, or the carrying out of a strategic, operational, tactical, service, training, or administrative military mission performed by forces; the process of carrying on combat, including attack, movement, supply and manoeuvres needed to gain the objectives of any battle or campaign.

This also includes all NATO Command Structure (NCS) activities together with all support activities provided by NATO agencies as well as elements of the NATO Force Structure (NFS), NATO MOU organisations and other forces and structures made available to NATO on a permanent or temporary basis;

**1.2 International Military Headquarters (IMHQ).** NATO Military Bodies which have been granted IMHQ status by the North Atlantic Council (NAC) in accordance with the procedure established by C-M(69)22.

**1.3 NFIU.** A NAC-activated NATO Military Body which is part of the NFS, with the primary purpose to facilitate the rapid deployment of the Very High Readiness Joint Task Force (VJTF) and other NATO Response Force (NRF) elements at high readiness levels;

**1.4 Contributing Nations (CN).** CNs consist of those Participants and other nations, as well as IMHQ or its elements and other NATO Military Bodies, that assign personnel to a NFIU on a temporary or permanent basis;

**1.5 Host Nations (HN).** The HNs consist of:

- a. The current Participants (excluding SHAPE); and
- b. Those nations later approved by the NAC to host a NFIU and that join this MOU in accordance with paragraph 10.5.

**1.6 NATO Common Funding.** Funds provided by NATO nations and made available upon approval through NATO budgets for NATO common costs incurred during the conduct of NATO Military Activities relating to the purpose and scope of this MOU;

**1.7 Note of Joining (NOJ).** The document by which a nation becomes a Participant to this MOU.

**1.8 HQ MNC-NE.** Headquarters Multinational Corps Northeast is a persistent and permanent NATO presence in the northeast of Supreme Allied Commander Europe's (SACEUR) area of responsibilities (AOR) focused on Article 5 operations. Under the guidance of the three lead nations, HQ MNC NE is an operationally capable HQ that fulfils its role in the exercise of Command and Control (C2) over assigned NFIUs, is able to exercise Operational Control (OPCON) for the deployed VJTF/NRF or elements of them, when required by SACEUR, contributes to NATO's Joint and Comprehensive Situational



Awareness in all domains, and coordinates and supports the implementation of NATO's Joint Assurance Measures in the north-eastern region of the Alliance;

**1.9 HQ MND-SE.** Headquarters Multinational Division South-East is a High Readiness Divisional NATO headquarters located in Bucharest (Romania) intended to exercise static and mobile OPCON over designated NFIUs. HQ MND-SE coordinates and assists multinational training and exercises in identified nations, supports ongoing assurance measures and provides insight and understanding through liaison to designated NFIUs. The NAC retains the authority to turn HQ MND-SE into a Joint Corps HQ;

**1.10 Force Elements (FE).** A unit that enables the deployment of the VJTF and other NRF elements which might be subordinated to the NFIU for finite periods to fulfil specific tasks.

**1.11** Unless a meaning is specified within this MOU, the AAP-6 NATO Glossary of Terms and Definitions will provide the commonly accepted definition for terms used in the MOU.

## **SECTION TWO PURPOSE AND SCOPE**

**2.1** The purpose of this MOU is to specify the particular terms and arrangements under which the NFIUs will be established, operated and supported in peace, crisis, conflict and war.

**2.2** The provisions of this MOU are applicable to those NATO Military Activities directly related to the establishment, operation and support of NFIUs.

**2.3** This MOU and its follow-on documents are intended to serve as the framework enabling the establishment, operation and support of NFIUs.

## **SECTION THREE GENERAL PROVISIONS**

**3.1** NFIUs are activated as International Military Headquarters by NAC decision in accordance with the procedure set up by C-M(69)22. Each NFIU is authorised to have its own stamp, crest and flag in accordance with NATO policy.

**3.2** NFIU design and implementation governing principles are as follows: joint in nature and responsibility, affiliated to - in terms of possible common administrative and operational services with their respective HN HQ - an existing HN HQ or correspondent unit, multinational, visible, permanent and persistent, requested by the HN and bespoke.

**3.3** The main tasks of NFIUs are defined in NAC policies and SACEUR directives.

3.4 Each Participant will conclude, with other NATO nations the arrangements prescribed in AJP- 4.5(B). In order for NFIUs to perform their tasks successfully, Participants may also conclude other arrangements they determine to be necessary.

3.5 NFIUs will be structured with common and broad functionality that allows for distinctions resulting from specific HN or regional requirements.

3.6 NFIUs will be structured to enable the routine integration of Alliance capabilities relating to NATO Military Activities, including Assurance Measures. NFIUs will facilitate the coordination of planning and advice, as well as providing detailed support to enable Readiness Action Plan (RAP) activities. The NFIU structure will be sufficient to deal with the tempo of activity demanded by advance planning, routine liaison and preparation, and support to NAC-approved baseline assurance.

3.7 Manning will vary among individual NFIUs and will be tailored to meet the specific requirements of each HN.

3.8 Manning of the permanent NFIU structure of each NFIU will reflect a shared endeavour, with approximately a fifty-percent ratio between the respective HN and other permanent CNs, as a combined structure ensuring the principles of a fully integrated, coherent and connected entity.

3.9 Pursuant to governing treaties, NFIU personnel and their dependents will have access to HN family support facilities as well as all Morale, Welfare, and Recreation Facilities on the same terms as HN military personnel and their dependents.

3.10 SHAPE automated personnel management tools will be used for NFIU personnel management and control. NATO identity cards for NFIU personnel will be issued in accordance with SHAPE procedures.

3.11 In order to achieve the NATO standards and capabilities needed to implement the RAP, NATO Agencies may be requested to support the implementation and the operation of a NFIU. If such support will be formalized between the correspondent NATO Agency and any of the Participants' designated authorities through appropriate arrangements.

3.12 The establishment and implementation of NFIU will be coordinated between HN and SACEUR, and requires NAC approval. This is also required for any relocation of a NFIU and changes to the organizational structure. The list of NFIU locations is in Annex B.

## **SECTION FOUR RESPONSIBILITIES**

### **4.1 HOST NATION**

4.1.1 In order for a NFIU to carry out its functions, the respective HN will provide infrastructure, life support and force protection to its hosted NFIU, in accordance with the SACEUR approved Implementation Plans and NAC approved NFIU Minimum Military

Requirements (MMR). This will be developed in follow-on Base Support Arrangements (BSA).

4.1.2 Each HN will facilitate the relationship between the hosted NFIU and the FEs, taking into account SACEUR C2 prerogatives and requirements, in accordance with paragraph 4.2.5 of this MOU.

## 4.2 NATO

4.2.1 SACEUR will have the primary responsibility for the overall oversight of NFIUs, in order to maintain coordination and the same standards. This responsibility will be exercised through Operational Command (OPCOM).

4.2.2 SACEUR will enable balanced multinational force generation for the NFIUs.

4.2.3 SACEUR will ensure the provision of NCS personnel to augment NFIUs, as applicable. Amendments to the organizational structure or the manning/manpower of the NFIU will be agreed between SHAPE and the respective NATO nations, upon request of the NFIUs. The Force Generation process will be executed on the direction of SACEUR.

4.2.4 SACEUR will ensure, to the maximum extent possible, that follow-on documents specify the type, quantity, and quality of support for NFIU-related NATO military activities. SACEUR will provide supplementary information necessary for HN planning as soon as practicable.

SACEUR will give timely notice of any change in circumstances to the HN and will propose modification of follow-on documents, as appropriate.

4.2.5 SACEUR will exercise his command relationships, as provided for in C2 arrangements over the permanently established NFS, to establish or facilitate the implementation of appropriate command relationships for NFIU and FE.

4.2.6 SACEUR has the primary responsibility for the overall oversight of all NFIUs and this responsibility will be exercised through Operational Command (OPCOM).

4.2.7 SACEUR will designate the authorities to whom he will delegate the Operational Control (OPCON) of individual NFIUs. SACEUR may alter the NFIU C2, as stated in the NFIU Final Concept.

4.2.8 SACEUR will assist in the coordination of the conclusion of arrangements with NATO Agencies for the support of NFIU or any NATO Military Activity relating to the purpose and scope of this MOU.

4.2.9 SACEUR will coordinate with the CNs to:

- a. Ensure the CNs sufficiently resource the approved NFIU manpower requirements.

- b. Confirm that the CNs have sufficient procedures in place for ensuring the personnel they assign to the NFIU follow the procedures established in ACO Directive 45.1 with regards to discipline and national duties.
- c. Confirm that the respective CN Senior National Representatives (SNRs), or their delegates, hold, with regard to the personnel of their own nationality, all powers or competences conferred on them by their national laws and regulations.
- d. Ensure CN personnel comply with the regulations issued by the NFIU Commander.
- e. Ensure CNs do not withdraw personnel they have permanently assigned to a NFIU until appropriately trained replacement personnel are provided. This is to ensure the respective NFIUs ability to maintain RAP-required operational readiness levels and effectiveness.

## **SECTION FIVE**

### **FINANCIAL PROVISIONS**

5.1 Each HN is responsible for funding the establishment, support and operation of the NFIU that it hosts, except for expenditures that are eligible for other CN and NATO Common Funding in accordance with NAC decisions.

5.2 HNs are not responsible for the costs associated with other CN personnel assigned to NFIU and their dependants, including:

- a. Any travel expenses, including but not limited to, transportation, accommodation, per diem and other related expenses payable under CN regulations.
- b. Training and education fees and other related expenses.
- c. Expenditures related to CN representation and CN personnel administration, as well as CN personnel housing costs in HN.

5.3 Under this MOU, HNs also are not responsible for the costs associated with:

- a. Communications and information systems arising from CN specific requirements.
- b. Any facility or equipment arising from CN specific requirements, including buildings, sports and amenity facilities, and any operational costs of those facilities or equipment.

5.4 Funds provided by a HN will be controlled in accordance with that HN's financial and accounting procedures.

5.5 Funds made available from NATO sources will be requested and accounted for, in accordance with NATO Financial Regulations and will be subject to audit by the International Board Auditors NATO (IBAN).

## **SECTION SIX LEGAL PROVISIONS**

6.1 The provisions of this MOU apply in peace, crisis, conflict and war.

6.2 The status, privileges and immunities and fiscal entitlements of the NFIU, their personnel and dependents, will be determined in accordance with the Paris Protocol and its supplementary agreements, and the NATO SOFA, including any applicable supplementary agreements concluded pursuant to the NATO SOFA.

## **SECTION SEVEN SECURITY AND DISCLOSURE OF INFORMATION**

7.1 All information provided by any CN to any other and any information produced by any CN will retain its ownership marking with classification and releasability marking to NATO or any other entity required. This MOU does not change existing handling and security requirements related to such information.

7.2 Classified Information originated within NFIUs is, by default, NATO information and shall be marked and handled in accordance with NATO Policies and Directives related to information management, the applicable NFIU Implementation Plan, and NFIU MMR.

7.3 In the event of withdrawal by any Participant, or upon termination of this MOU, all classified information subject to the provisions of this section will continue to be protected by all current and former Participants', in accordance with NATO policies and directive related to information management.

7.4 NFIUs, together with their immediate NFS superior headquarters, will receive counter-intelligence (CI) support from ACO's Allied Command Counter-Intelligence (ACCI).

7.5 NFIUs will immediately report any incidents that may involve terrorism, espionage, sabotage or subversion (TESS) directly to ACCI and the ACCI Point of Contact (POC) in their HN's competent authority. ACCI will work closely with NFIUs and SHAPE security personnel and national authorities to ensure that any security incidents involving CI indicators are carefully assessed and investigated as necessary.



## **SECTION EIGHT SETTLEMENT OF DISPUTES**

8.1 Any disputes regarding the interpretation or implementation of this MOU will be resolved by negotiation and consultation among the Participants at the lowest possible level and will not be referred to any national or international tribunal or third party for settlement.

## **SECTION NINE LANGUAGE AND INTERPRETATION**

9.1 This MOU is signed in seven original copies in the English language, one of which will be deposited at SHAPE and the others provided to the respective HNs. Upon request, SHAPE will provide certified copies of this MOU to other NATO nations.

9.2 The English language will be used in all communications relating to the provision of services and support where NFIU or their personnel are involved in relation to the implementation of this MOU and its follow-on documents.

9.3 Follow-on documents to this MOU will be written in the English language, which shall be the authoritative language for those documents. In cases where a follow-on document is translated into another language, the English language version will prevail.

## **SECTION TEN COMMENCEMENT, MODIFICATION AND TERMINATION**

10.1 This MOU will become effective for all signatories on the date of the last signature, with the exception of any HN for whom a subsequent national process must be followed. For such a HN, the MOU will become effective on the date the HN provides written notification of national approval to the Participants.

10.2 Any Participant may withdraw from this MOU under the condition of giving six-month's prior notice in writing to all other Participants and to the NAC.

10.3 If a Participant other than SHAPE withdraws from this MOU, the MOU will continue in effect for the remaining Participants. This MOU also will remain in effect for the withdrawing Participant until final settlement of financial and legal matters concerning this MOU. In the event that SHAPE withdraws, or the MOU is terminated by the mutual written consent of all Participants, the MOU will also continue to remain effect until final settlement of financial and legal matters concerning the MOU.

10.4 This MOU may be amended or modified by the unanimous written consent of all Participants, and in accordance with any applicable NFIU-related NAC policy. Amendments will become effective upon the date of the last written approval. Certified copies of the amended MOU will be provided by SHAPE to all Participants and any requesting NATO nations. Annexes A, B and C to this MOU may be updated at any time by SHAPE based on new NATO or SHAPE policy and NAC decisions on the

establishment of new NFIU, without being considered an amendment under this paragraph.

10.5 This MOU may be joined by any other NATO nation approved by the NAC to serve as HN for NFIU via the execution of a NOJ (Annex C). The NOJ will be signed by the new HN. Two originals will be executed at the time of signing. SHAPE and the new Participant will each retain one of the originals. SHAPE will provide certified copies of the NOJ to the remaining Participants and any requesting NATO nation.

The foregoing represents the understandings reached between the Ministry of Defence of the Republic of Bulgaria and the Ministry of Defence of the Republic of Estonia and the Ministry of Defence of the Republic of Latvia and the Ministry of National Defence of the Republic of Lithuania and the Minister of National Defence of the Republic of Poland and the Ministry of National Defence of Romania and the Supreme Headquarters Allied Powers Europe (SHAPE), upon the matters referred to herein.

**ANNEX A: REFERENCES**

- C-M(69)22 (NR) report by the Military Budget Committee with the Procedures for the Activation and Reorganization in Peacetime of NATO Military Bodies and Rules For Granting them International Status and International Financing, dated 19 May 1969;
- CM(2002)49 regarding the Security within the North Atlantic Treaty Organisation, dated 17 June 2002;
- Allied Joint Doctrine for Host Nation Support provided by AJP 4.5(B) and its STANAG 2034, dated May 2013;
- MCM-0001-2015 (NS) where the NATO Force Integration Unit concept is approved by the North Atlantic Council by PO (2015)0077 + AS1, dated 3 February 2015;
- MCM-0002-2015 (NS) where a permanent Command and Control solution for six NATO Force Integration Units is established as [approved] by the North Atlantic Council by PO(2015)0077 + AS1 and SACEUR's prerogatives on Command and Control per MC-053/3 Rev and MC-586, dated 3 February 2015;
- MCM-0103-2015 (NS) MC advice on the Readiness Action Plan-NATO Force Integration Units progress report and final concept as approved by the North Atlantic Council by PO (2015) 0363, dated 23 June 2015;
- MCM-0213-2014 (NS) where the Military Committee (MC) provided the Council with the military advice on the first five tasks stemming from the RAP, dated 28 November 2014;
- IMSM-0451-2014 (NS) supporting the Bi-SC proposal to establish NATO Force Integration Units (NFIU) at all times as a Command and Control (C2) presence on the territories of Eastern Allies, dated 17 September 2014;
- PO(2015)0051 "RPPB Report on Wales Summit tasker: Readiness Action Plan – Initial Resource Evaluation", dated 23 January 2015;
- PO(2015)0357 "Common Funded Resource Implications of the Readiness Action Plan", dated 19 June 2015 where common funding should be extended for the establishment of the NATO Force Integration Unit, dated 16 June 2015;
- ACO Directive 065-003 (NC) "Counter-Intelligence Policy in ACO (CIPACO)", dated 13 December 2013;
- AC/045/001 Allied Command Operations Military Personnel Management and Administration for Peacetime Establishment Posts, dated 13 April 2015;
- AC/35-D/1040 REV 6 for the disclosure of classified information to Non-NATO Entities, Information and Intelligence Sharing with Non-NATO Entities, applies, dated December 2010;
- AAP-06(2013) NATO Glossary of Terms and Definitions (English and French), dated 2013.

**ANNEX B: NFIU LOCATIONS**

1. NFIU located in the Republic of Bulgaria
  - At Sofia
  
2. NFIU located in the Republic of Estonia
  - At Tallinn
  
3. NFIU located in the Republic of Latvia
  - At Riga
  
4. NFIU located in the Republic of Lithuania
  - At Vilnius
  
5. NFIU located in the Republic of Poland
  - At Bydgoszcz
  
6. NFIU located in the Republic of Romania
  - At Bucharest

**ANNEX C: TEMPLATE NOTE OF JOINING**

**NOTE OF JOINING**

**TO PARTICIPATE IN THE MEMORANDUM OF UNDERSTANDING (MOU) BETWEEN  
THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE REPUBLIC OF BULGARIA AND  
THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE REPUBLIC OF ESTONIA AND  
THE MINISTRY OF DEFENCE OF THE REPUBLIC OF LATVIA AND  
THE MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA AND  
THE MINISTER OF NATIONAL DEFENCE OF THE REPUBLIC OF POLAND AND  
THE MINISTRY OF NATIONAL DEFENCE OF ROMANIA AND  
SUPREME HEADQUARTERS ALLIED POWERS EUROPE  
REGARDING NATO FORCE INTEGRATION UNITS (NFIU)**

The Minister/Ministry of Defence/ General Staff of \_\_\_\_\_

**ELECTS TO PARTICIPATE AS A PARTICIPANT IN, AND TO ABIDE BY:**

The "Memorandum of Understanding" between the Ministry of Defence of the Republic of Bulgaria and the Ministry of Defence of the Republic of Estonia and the Ministry of Defence of the Republic of Latvia and the Ministry of National Defence of the Republic of Lithuania and the Minister of National Defence of the Republic of Poland and the Ministry of National Defence of Romania and Supreme Headquarters Allied Powers Europe Regarding NATO Force Integration Units (NFIUs), which was last signed on the ..... day of .....

Signed in two originals in the English language.

For the Minister/Ministry of Defence of / General Staff  
of..... (Note: This signature block is for the  
Joining Participant)

For the Minister/Ministry of Defence/General Staff of..... (Note: Add separate  
signature blocks for All existing Participants as provided in Section 10 of the MOU)  
Date: .....



### Declaration to the paragraph 6.2 Memorandum of Understanding

The Minister of National Defence of the Republic of Poland declare that the meaning of the NFIU privileges, its personnel and dependents, determined in accordance with the Paris Protocol and its supplementary agreements, and the NATO SOFA, as defined in paragraph 6.2 of the Memorandum of Understanding shall be understood that, as far as permitted by international and national laws,

1. The Republic of Poland will not levy taxes, fees or similar charges on the official activities of the NFIU dislocated on its territory.
2. The personnel assigned in NFIU, dislocated in the territory of the Republic of Poland, with the exception of the personnel assigned by the Republic of Poland, are authorized to apply for reimbursement of taxes on goods and services purchased in the territory of the Republic of Poland in non-commercial quantities subject to the limitations on scope and quantities as set out in the Republic of Poland laws related to the NFIU.
3. Dependents of the personnel assigned in NFIU do not have separate entitlements to tax and duty exemptions and reimbursement of taxes on goods and services purchased in the territory of the Republic of Poland.